

පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව

අවධානය සඳහා වන ගැටළු	පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම	(අ) බලපෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගය (ක්‍රියාමාර්ග)	ක්‍රියාත්මක කරන පාර්ශවය (පාර්ශව)	අධීක්ෂණය කිරීමේ කාර්යය (කාර්යයන්)	පිරිවැය හා අරමුදල් මූලාශ්‍රය	කාල රාමුව
සම්පත් ලබා ගැනීම	වැලි, මෙටල් ආදී ස්වභාවික සම්පත් ලබා ගැනීම හේතුවෙන් භූ ලක්ෂණවල වෙනස් වීම් ඇති විය හැකි අතර එමගින් පරිසර හායනය සිදු විය හැකිය.	<p>(අ) ඉදිකිරීම් පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතන (ICTAD) මාර්ගෝපදේශයන් අනුගමනය කළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) වැලි හා අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය සියල්ල බලපත්‍ර සහිත ස්ථානවලින් ගෙන ආ යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) ගංගා පත්ල කෙරෙහි එල්ල වන බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා හැකි සෑම විටම මුහුදු වැලි යොදා ගත යුත්තේය.</p>	කොන්ත්‍රාත්කරු	කොන්ත්‍රාත්කරු	කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගාස්තුව	ස්ථානීය පරීක්ෂාවන්
ඉඩම සැකසීම	<p>කැපීම් හා පිරවුම් කටයුතු හේතුවෙන් ජල මාර්ග අවහිර වීම/ රොන්මඩ තැන්පත් වීම සිදු විය හැකිය.</p> <p>පිරවීම සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය අනුමත කරන ලද ස්ථානයකින් රැගෙන නාවොත් එමගින් පරිසර හායනය ඇති විය හැකිය.</p> <p>භූමිය දූෂණය වූ අවස්ථාවක පිරිසිදු කිරීම හා සනීපාරක්ෂාව සැලසීම නොකළහොත් එමගින් දැනට සිටින හා ඉදිරියේ බිහි වන වෙනත් ප්‍රජාවන් කෙරෙහි බලපෑම් එල්ල කෙරෙන සෞඛ්‍ය ගැටළු හා රෝගවාහක ගැටළු ඇති විය හැකිය.</p>	<p>(අ) පිරවුම් කටයුතුවලදී ඇළ මාර්ග පද්ධතිය ආශ්‍රිතව රොන් මඩ පියන් යෙදීම හෝ යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සිදු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) ඉදිකිරීම් සුන්බුන් ඇළ මාර්ග වෙත බැහැර නොකළ යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) ඇතැම් අවස්ථාවල ඇළ කණ්ඩා ඉස්සීමට සිදු වනු ඇත. එය ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, පළාත් පාලන ආයතන වැනි අදාළ පළාත් පාලන අධිකාරිය සමඟ සිදු කෙරෙනු ඇත.</p> <p>(ඈ) පිරවීම සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය රැගෙන ආ යුත්තේ බලපත්‍රලාභීන් හරහා පමණි. ඉදිකිරීම් පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතන (ICTAD) මාර්ගෝපදේශයන් අනුගමනය කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඉ) පිරවීම සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය රැගෙන ආ යුත්තේ බලපත්‍රලාභීන්</p>	කොන්ත්‍රාත්කරු	වයාපාති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ/ කොන්ත්‍රාත් අධීක්ෂණ උපදේශක	ව්‍යාපාති පිරිවැය	ඉදිකිරීම් අතරතුර සති පතා

		<p>හරහා පමණි. ඉදිකිරීම් පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතන (ICTAD) මාර්ගෝපදේශයන් අනුගමනය කළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) ජාතික පරිසර අධිකාරිය යටතේ පිළිගත් ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කරමින් ඉඩම ඵලිපෙහෙළි කිරීම සිදු කළ යුත්තේය (උදා: ක්ලෝරින් (බ්ලීච්) සාන්ද්‍රණය 100 ppm ට 50 විය යුතුය).</p> <p>ඇළ මාර්ග උත්ශ්‍රේණිගත කිරීම හා පවිත්‍ර කිරීම සිදු කළ යුත්තේ ජලය ගලා යෑම පහසු කිරීම සඳහා සුන්බුන් ඉවත් කිරීම, මඩ කැණීම හා කණ්ඩ පිරිසිදු කිරීම ආදිය මගිනි.</p> <p>(ඇ) උපකරණ විධිමත් පරිදි කළමනාකරණය කිරීම හා මායිම් ආශ්‍රිතව වාහන නළා “ශබ්ද නොකරන්න” ලෙස දැක්වෙන පුවරු ප්‍රදර්ශනය කිරීම මගින් ශබ්දය පාලනය කළ යුත්තේය. රාත්‍රී කාලය තුළ සෝෂාකාරී කටයුතු තහනම් කළ යුත්තේය.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

<p>සිවිල් කාර්යයන් ආරම්භ කිරීමට පෙර පාදම් රේඛා පරිසර තත්වයන් ස්ථාපිත කිරීම</p>	<p>යෝග්‍ය හා නියෝජනාත්මක පාදම් රේඛා දත්ත ලබා ගැනීම සමස්ථ අධීක්ෂණ හා විගණන ක්‍රියාවලියට ඉතා වැදගත් වේ. මන්ද යත් එමගින් පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමට ලක් කෙරෙන ප්‍රමිතිය සකස් කෙරෙන බැවිණි.</p> <p>කණු බැස්සවීම හා දැඩි කම්පනයක් ඇති කෙරෙන කටයුතු ආදී ඉදිකිරීම් කාර්යයන් මගින් ද ඒ අවට ගොඩනැගිලිවලට හානි විය හැකි අතර ඒ ආශ්‍රිතව තවමත් 100ට අධික මුද්‍රික්කු පවතියි.</p>	<p>(අ) ඉදිකිරීම් කලාපය හා කම්කරු කඳවුරු සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශ ලේඛනගත කිරීම සිදු කළ යුත්තේය. ඡායාරූප හා GPS කණ්ඩාංක ඇතුළත් කළ යුතුය. මෙය අදාළ වන්නේ වැඩ බිම් තුළ කම්කරු කඳවුරු ස්ථාපිත කර ඇත්නම් පමණි.</p> <p>(ආ) පරිවේෂි වායු ගුණාත්මකභාවය, ජලයේ ගුණාත්මකභාවය හා ශබ්ද මට්ටම්වලට අදාළ පාදම් රේඛා අධීක්ෂණය සිදු කළ යුත්තේය. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය, වායු ගුණාත්මකභාවය හා ශබ්දය සඳහා පාදම් රේඛා අධීක්ෂණය ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට පෙර විගණනය කළ යුතු වන අතර ඉන් පසුව උප ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් අදියර තුළ දී සිදු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) දැනට පවතින අඩුපාඩු/ හානි පිළිබඳ තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අවට ගොඩනැගිලි සහ අඩු පහසුකම් සහිත ප්‍රදේශවලට අදාළව ව්‍යුහාත්මක සමීක්ෂණයක් සිදු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඈ) අඩු පහසුකම් සහිත ප්‍රදේශවල ඇති ගොඩනැගිලිවල දුර්වල ස්වභාවය හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් කටයුතු අතරතුර ඒවා දැඩි අධීක්ෂණයට ලක් කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඉ) දුක්ගැන්විලි සඳහා පිළියම් ලබා දීමේ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි හා පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි විය යුත්තේය.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු / නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගාස්තුව</p>	<p>මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භයේදී</p>
<p>කම්කරු කඳවුරු ස්ථාපිත කිරීම මෙය අදාළ වන්නේ කම්කරු කඳවුරු</p>	<p>කම්කරු කඳවුරු සම්බන්ධයෙන් වන මාර්ගෝපදේශයන් අනුගමනය නොකළහොත් එමගින් පරිසර දූෂණය ඇති</p>	<p>(අ) කම්කරු කඳවුරු ස්ථාපිත කරන ස්ථානය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය මගින් අනුමත කළ යුතු වන අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා පළාත් පාලන අධිකාරීන්</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු / පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගාස්තුව</p>	<p>අවශ්‍ය පරිදි</p>

<p>ස්ථාපිත කරන්නේ නම් පමණි.</p>	<p>විය හැකිය. එමගින් සේවකයන්ගේ සෞඛ්‍ය, සනීපාරක්ෂාව හා සුරක්ෂිතභාවය කෙරෙහි ගැටළු ඇති විය හැකිය.</p>	<p>නිකුත් කරන මාර්ගෝපදේශ/ නිර්දේශවලට අනුකූල විය යුත්තේය. (ආ) ඉදිකිරීම් කඳවුර ස්ථාපිත කිරීම වැඩ බිම තුළ කම්කරු කඳවුර සහ ඉදිකිරීම් උපකරණ සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩක් සහිතව ඉදිකිරීම් පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතන (ICTAD) මගින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව විය යුත්තේය. (ඇ) වැඩ බිම/ කම්කරු කඳවුරු සඳහා නිසි පරිදි සෑහෙන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම, සනීපාරක්ෂාව හා මලාපවහන පහසුකම් (පානීය ජලය, කැසිකිලි, වැසිකිලි හා සේදුම් කාමර (wash rooms)) සැපයිය යුත්තේය.</p>				
<p>සම්පත් යෙදවීම හා අවකාශය වෙන් කිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම, කම්කරු කඳවුර, ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩක් වෙන් කිරීම,</p>	<p>(අ) ගබඩා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩ ප්‍රමාණය අවම කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ලබා ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර</p>		<p>ඉදිකිරීම් ආරම්භයේදී</p>

	<p>ව්‍යාපෘති කාර්යාලය සඳහා අමකර ඉඩක් අවශ්‍ය වේ.</p>	<p>(ආ) මාර්ගය ඉදිරිපසින් ප්‍රමාණවත් ඇතැකින් ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ගබඩා කළ යුත්තේය. වැලි, රළුගල්, මෙටල්, බිටුමන් හා සිමෙන්ති ආවරණය කළ යුත්තේය. සිමෙන්ති, බිටුමන් (බැරල්, තෙල් හා වෙනත් රසායනික ද්‍රව්‍ය බිම් මට්ටමින් ඉහළ (උදා: කොන්ක්‍රීට් ලෑල්ලක්) අපාරගමය පෘෂ්ඨයන් මත ගබඩා කිරීම හා අදාළ කටයුතු සිදු කළ යුතු වන අතර ව්‍යුහයන් තුළට වැසි ජලය ඇතුළු නොවන පරිදි වසා තැබිය යුත්තේය. අහිතකර දුමාරය සහ අප්‍රසන්න ගන්ධයන් එකතු වීම වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වාතාශ්‍රයක් ලැබෙන පරිදි සකස් කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) කම්කරු කඳවුරු සඳහා ඉඩම් අවශ්‍යතාව අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ඉදිකිරීම් කාර්යයන් සඳහා හැකි සෑම විටම පුහුණු හා නුපුහුණු සේවකයන් ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සපයා ගත යුත්තේය.</p>		<p>නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		
<p>ඉදිකිරීම් කඳවුර හා වැඩබිම් තුළ පානීය ජලය ලබා ගත හැකි වීම</p>	<p>කම්කරුවන් සඳහා පානීය ජලය නොමැති වීම හේතුවෙන් විජලනය හා සෞඛ්‍ය අවදානම් ඇති වනු ඇත. (මෙය විශේෂයෙන් ජලය හිඟ කාලවලදී අත්‍යවශ්‍ය වේ).</p>	<p>(අ) වැඩ බිම් තුළ පිළිගත් මූලාශ්‍රයකින් ලබා දෙන ප්‍රමාණවත් පානීය ජල සැපයුමක් පවත්වාගෙන යා යුත්තේය.</p> <p>(ආ) බාධාවකින් තොරව පානීය ජලය සැපයීම සඳහා යෝග්‍ය විශාලත්වයකින් යුතු ටැංකියක ජලය රැස් කර තැබිය යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) පානය කිරීම, සනීපාරක්ෂාව හා ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ලබා ගත හැකි බවට වග බලා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඔහුගේ සැලැස්ම ඉදිරිපත් කළ යුත්තේය. පිටතින් ජලය රැගෙන එන්නේ නම් ටැංකිකරුවන් විසින් ජලය සපයනු</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>සනීපතා පරීක්ෂාවන්</p>

		<p>ලබන මූලාශ්‍රය වාර්තා කර තැබිය යුත්තේය. 7</p>				
<p>දූවිලි හා ඉදිකිරීම් උපකරණවලින් සිදු කෙරෙන විමෝචනයන්</p>	<p>දූවිලි ඇති වීම හේතුවෙන් වායු ගුණාත්මකභාවය පහළ වැටීම, ද්‍රව්‍ය ගබඩා කර ඇති ස්ථාන සහ වාහන/ උපකරණ තැනින් තැනට ගෙන යාමේ දී වාෂ්පශීලී කාබනික සංයෝග (VOC) නිකුත් වීම, ඉදිකිරීම් කටයුතු හා වාහනවලින් කාබන් මොනොක්සයිඩ්, නයිට්‍රිජන් ඩයොක්සයිඩ් හා කුඩා අංශු සුළු ප්‍රමාණයක් නිකුත් වීම මගින් සේවකයන්ගේ හා අවට ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍යයට බලපෑම් එල්ල විය හැකිය.</p>	<p>(අ) ඉදිකිරීම් භූමිය තුළ ජලය ඉසීම මගින් දූවිලි පාලනය කළ යුත්තේය. (ආ) වැඩ බිම ආසන්නයේ වාහන සඳහා වේග සීමා පැනවීම තුළින් ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී දූවිලි නිකුත් වීම පාලනය කළ යුත්තේය. (ඇ) ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය පැටවීමේ දී හා බැමේ දී දූවිලි නිකුත් වීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුත්තේය. අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සඳහා යොදා ගැනෙන ට්‍රැක් රථ/ ලොරි ඉට්ටරේදිවලින් ආවරණය කිරීම අනිවාර්ය වේ. (ඈ) දූවිලි ඇති වීම අවම වන පරිදි සියළු පිරවීමේ කටයුතු ආරක්ෂිතව හෝ ආවරණය කර සිදු කළ යුත්තේය. (ඉ) ඉදිකිරීම් සඳහා යොදා ගැනෙන සියළු වාහන, උපකරණ හා යන්ත්‍ර ශ්‍රී ලංකා රජයේ විමෝචන පරීක්ෂණයට අනුකූල විය යුත්තේය. උපකරණ මගින් සිදු කෙරෙන විමෝචන සම්මතයන් සඳහා ජාතික පරිසර පනත (NEA.) යටතේ වන වායු විමෝචනය පිළිබඳ ගැසට් පත්‍රයෙහි දක්වා ඇති පරිදි වේ. (ඊ) වායු ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය IFC-WB EHS ප්‍රමිතිවලට අනුකූල විය යුත්තේය.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>සතිපතා පරීක්ෂාවන්</p>
<p>ගබඳ දූෂණය</p>	<p>ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් නිකුත් වන ගබඳය මගින් අවට පරිසරය කෙරෙහි බාධා එල්ල විය හැකිය.</p>	<p>(අ) පුහුණු යාන්ත්‍රික ශිල්පීන් යෙදවීමෙන් හා විධිමත් පරිදි නඩත්තු කිරීමෙන් සියළු යන්ත්‍ර, උපකරණ හා වාහන යහපත් තත්වයේ පවත්වාගෙන යා යුත්තේය. ජාතික විමෝචන ප්‍රමිති (1994). ගල් කුඩු</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>ඉදිකිරීම් ආරම්භයේ දී සහ ඉන්පසුව තෙමසකට වරක්</p>

		<p>කරන යන්ත්‍ර, ඉදිකිරීම් වාහන හා උපකරණ 1996 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද ශබ්ද පාලන රෙගුලාසි (අංක 924/12 දරණ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය) දැඩිව ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේය.</p> <p>(අ) ඉදිකිරීම් සඳහා යොදා ගැනෙන සියළු වාහන හා උපකරණ පිටකුරු නිහඩකර (exhaust silencers) සහිතව සවි කරන බවට කොන්ත්‍රාත්කරු වග බලා ගත යුත්තේය.</p> <p>(ආ) ගල් කුඩු කිරීම, ඩීසල් ජෙනරේටර් ක්‍රියා කරවීම, ඉහළ ශබ්දයක් නිකුත් කරන උපකරණ භාවිතා කිරීම වැනි සෝෂාකාරී ඉදිකිරීම් කටයුතු ප.ව. 10.00 සිට පෙ.ව. 6.00 දක්වා වූ කාලය තුළ නැවැත්විය යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) ඉදිකිරීම් කාර්යයන් සඳහා යොදා ගැනෙන ශබ්දය නිකුත් කෙරෙන ඉඩමෙහි මායිම ආශ්‍රිතව උපරිම අවසර දිය හැකි ශබ්ද මට්ටම් IFC-WB EHS මිශ්‍ර සංවර්ධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුත්තේය. මෙම ප්‍රමිතීන් ජාතික පරිසර පනත අභිබවා යයි.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

<p>අප ජලය හා මළ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම</p>	<p>කම්කරු කඳවුරු සහ වැසිකිළ වෙතින් බැහැර කෙරෙන පිරියම් නොකළ අප ජලය යෝග්‍ය පරිදි කළමනාකරණය නොකළහොත් එමගින් දූෂණය ඇති වනු ඇත.</p> <p>පිරියම් නොකළ මළ අපවහනය මගින් පෘෂ්ඨීය සහ භූගත ජලය දූෂණය ඇති වීම මෙන් ම සෞඛ්‍ය ගැටළු ද ඇති කරනු ලැබේ.</p>	<p>(අ) ඉදිකිරීම් අතරතුර අප ජලය බැහැරලන තාවකාලික වලවල් සකස් කෙරෙනු ඇත.</p> <p>(ආ) නිකුත් කෙරෙන ඕනෑම ආකාරයක අප ජලය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය මගින් දක්වා ඇති හා ජාතික පරිසර පනත යටතේ දක්වා ඇති ප්‍රමිතිවලට අනුකූල විය යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) තාවකාලික මල අපවහන වලවල් (මුද්‍රිත) ස්ථාපිත කළයුතු වන අතර ඉදිකිරීම් අවසන් වූ පසුව ඒවා ඉවත් කළ යුත්තේය. ඕනෑම අවස්ථාවක මල අපවහනය බැහැර කරන්නේ නම් IFC-WB-EHS ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සිදු කළ යුත්තේය.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භයේ දී</p>
<p>සෞ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම</p>	<p>කම්කරු කඳවුරු, නිලධාරීන්ගේ නවාතැන්පල වෙතින් බැහැරලන අපද්‍රව්‍ය මගින් ස්වභාවික සම්ප්‍රදාය, මහජන සෞඛ්‍ය හා ස්වභාව සෞන්දර්යය කෙරෙහි එල්ල වන බලපෑම ඇතුළුව උප ව්‍යාපෘතිය මගින් බලපෑම් එල්ල වන ප්‍රදේශ කෙරෙහි සාමාන්‍ය බලපෑම් කිහිපයක් ඇති විය හැකිය.</p>	<p>(අ) සියළුම සේවක කඳවුරු සඳහා කසල බඳුන් සැපයිය යුත්තේය. කැළිකසල කිසිවක් පරිසරයට බැහැර නොකළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) වැඩබිම් තුළ පවිත්‍රතාව හා මනා ගෘහ පාලනය පවත්වාගෙන යායුත්තේය. වැඩබිම් තුළ කසල ගබඩා කිරීම සඳහා වෙන් වූ ප්‍රදේශයක් තිබිය යුත්තේය. සේවක කඳවුරු අවට ජලය රඳා පැවතීම අවම කිරීම සඳහා නිසි ජලාපවහන පහසුකම් සැපයිය යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) කිසිදු හේතුවක් නිසා වැඩ බිම් තුළ සෞ අපද්‍රව්‍ය ගිනි තැබීම නොකළ යුත්තේය.</p> <p>(ඈ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකකය/ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය වෙතින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා වැඩබිම් යළි</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>සතිපතා පරීක්ෂාවන්</p>

		යථා තත්වයට පත් කිරීමේ සැලසුම් සකස් කළ යුත්තේය. වැඩ අවසන් වූ පසුව සියළු තාවකාලික ඉදිකිරීම් ඉවත් කළ යුත්තේය.				
ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය	මාර්ග ජාලය ඔස්සේ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය මගින් ප්‍රවේශ මාර්ගවලට හානි සිදු විය හැකිය. ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම, පැටවීම් හා බෑම, හැඩයම් තැනීම (shuttering) සහ ලෝහමය කණු හා බර ද්‍රව්‍ය පරිහරණය හේතුවෙන් අවදානම ඉහළ ගොස් සේවකයන්ට තුවාල සිදු විය හැකිය. එය අවට ප්‍රජාවට ද පීඩාකාරී විය හැකිය.	(අ) ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය, යන්ත්‍රෝපකරණ ආදිය ප්‍රවාහනය කිරීමට පෙර කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පළාත් පාලන අධිකාරීන් වෙතින් අවසර ලබා ගත යුත්තේය. (ආ) ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය, පැටවීම හා බෑම යන අවස්ථාවලදී ඉදිකිරීම් පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනයේ (ICTAD) Operation and Re-Development of Borrow Areas Guidelines for Siting අනුගමනය කළ යුත්තේය.	කොන්ත්‍රාත්කරු	ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ	කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගාස්තුව	සති දෙකකට වරක්
වෘත්තීය සෞඛ්‍යය හා සේවකයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව	සැලැස්මක් නොමැති වීම සේවකයන්හට මරණය ළඟා කරන අතර ව්‍යාපෘතියට ආර්ථික පිරිවැය ද එක් කරනු ඇත.	(අ) කොන්ත්‍රාත්කරු අංක 62 දරණ කම්කරු සංවිධාන සම්මුතිය, ළමා ශ්‍රමය හා කර්මාන්ත ආඥා පනත පිළිබඳ කම්කරු සංවිධාන සම්මුතිය 138 හා 182 ආදියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුත්තේය. (ආ) කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වැඩ බිමට විශේෂිත වූ වෘත්තීය සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ වන විස්තීර්ණ සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාවට නැංවිය යුත්තේය - සියළු අනතුරු සඳහා ප්‍රථමාධාර ලබා ගත හැකි විය යුත්තේය.	කොන්ත්‍රාත්කරු	ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ	කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගාස්තුව	සති දෙකකට වරක්

		<p>(ඇ) සියළු දෙනා සඳහා වෛද්‍ය රක්ෂණවරණයක් හා හානි රක්ෂණයක් ලබා දිය යුත්තේය.</p> <p>(ඈ) කොන්ත්‍රාත්කරු මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක හා ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය මගින් ලබා දෙන ඩෙංගු මර්දන උපදෙස්වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඉ) සිමෙන්ති, හුණු බදාම, කොන්ක්‍රීට් ආදිය මිශ්‍ර කරන සේවකයන් ආරක්ෂිත සපත්තු හා කණ්ණාඩි සැපයිය යුත්තේය. පැස්සුම් වැඩවල නිරත සේවකයන් සඳහා පැස්සුම්කරුවන් සඳහා වන ඇස් ආවරණ ලබා දිය යුත්තේය.</p> <p>(ඊ) ඕනෑම විෂ රසායන ද්‍රව්‍යයක් භාවිතා කිරීමේ දී නිෂ්පාදකගේ උපදෙස් දැඩිව පිළිපැදිය යුත්තේය. වැඩ බිම් වෙත රැගෙන යන විෂ රසායන ද්‍රව්‍යවල ලැයිස්තුවක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යා යුත්තේය.</p> <p>(උ) බලපත්‍රලාභී හා පුහුණුව ලත් වාහන ක්‍රියාකරුවන්, සේවකයන් යොදා ගැනීමේ දී හිස් වැසුම් (hard hats), උස් සපත්තු, අත් වැසුම් හා සුදුසු ඇඳුම් ඇතුළු ගිවිසුමෙහි දක්වා ඇති ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඌ) ආරක්ෂාව පිළිබඳ යෝග්‍ය සන්නිවේදනය හා තොරතුරු සැපයීම් සිදු කළ යුත්තේය.</p> <p>(එ) ප්‍රමාණවත් උසකින් යුතු යෝග්‍ය අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කර ඉදිකිරීම් භූමිය නිසි පරිදි ආවරණය කළ යුත්තේය.</p> <p>(ඒ) අනතුරු අවම කිරීම සඳහා වැඩබිම් හොඳින් ආලෝකමත් කළ යුත්තේය.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>අහඹු සොයාගැනීම</p>	<p>කැණීම්වලදී යම් සංස්කෘතික හෝ ආගමික වටිනාකමකින් යුතු භාණ්ඩයක්/ ඉදිකිරීමක් සොයාගතහොත් පූර්වාරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග නොගත්තේ නම් ඒවාට හැනි සිදු විය හැකිය.</p> <p>කෙසේ වුවද, මෙම ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ එවැනි අහඹු සොයාගැනීමකට අවස්ථාව ඉතා අවම වේ. මන්ද යත් එය 1990 මුල් භාගයේ පුරවන ලද වගුරු බිමක් වන අතර සංස්කෘතික වශයෙන් වැදගත් ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා නැත.</p>	<p>(අ) අහඹු සොයාගැනීමක් සිදු වූ අවස්ථාවක වැඩබිම තුළ සියළු කාර්යයන් නවත්වා පුරා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දැන්විය යුත්තේය. ඉන්පසුව, ඉදිරි කටයුතු සඳහා ලබා දෙන උපදෙස්/ නිර්දේශ අනුව කටයුතු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) අහඹු සොයාගැනීම්වලට අදාළ ක්‍රියාපටිපාටි පිළිබඳ සේවකයන් දැනුවත් කළ යුත්තේය.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු</p>		
<p>භූමි දර්ශන සැකසුම</p>	<p>නිසි භූමි දර්ශන සැකැස්මක් නොමැති වූ විට එය සිත් ඇදගන්නා සුළු නොවනු ඇත. භූමි දර්ශන සැකැස්ම අවට පරිසරයන් සමග මුසු විය යුතුය.</p>	<p>(අ) ව්‍යාපෘති භූමි දර්ශන සැකසුම් කටයුතු විස්තරාත්මක සැලැස්ම හෝ සාමාන්‍ය සැලසුම් මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව සිදු කළ යුත්තේය.</p> <p>(ආ) පර්යන්තික ප්‍රදේශය හරිතකරණය සඳහා ජලාපවහන ඇළ මාර්ග දෙපස ගස් සිටු වීම පිළිබඳ සලකා බැලිය යුත්තේය.</p> <p>(ඇ) ගොඩනැගිලි හා ජලාපවහන කාණු අතර හැකි උපරිම අවරෝධක පවත්වාගෙන යා යුත්තේය.</p> <p>(ඉ) උණුසුම අවම කිරීම හා වැසි පවතින අවස්ථාවල ජලය කාන්දු වීම සඳහා ගල් ඇතිරීමේ දී විවෘත ස්ථානවල තණකොළ වැවීම.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු / ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය</p>	<p>ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකය පරිසර නිලධාරී/ විශේෂඥ</p>		<p>ඉදිකිරීම් අවසානය වන විට</p>

		(ඊ) දැනටමත් ඉදි කර ඇති ඇපල් වත්ත බද්ධ නිවාස සංකීර්ණය සමග විනෝද කටයුතු සඳහා වන ප්‍රදේශයක් සංවර්ධනය කළ යුත්තේය.				
--	--	---	--	--	--	--